Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000855597

Datum
19 september 2024

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan MVRO
Van Directie Wonen

nota

Nota Toezichtrapport WSW 2023

Aanleiding

- De Autoriteit Woningcorporaties (Aw) voert sinds 2016 het publiekrechtelijke toezicht uit op Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) met als doel het financieel risico van de achtervang van het Rijk en de gemeenten te beheersen. Het is gebruikelijk dat u het toezichtrapport van de Aw op WSW op het moment van publicatie ook naar de Kamer stuurt.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met de Kamerbrief en verzending naar de Kamer.

Kern

- De Aw voert sinds 2016 het toezicht uit op WSW en stelt jaarlijks een toezichtrapport op. Het toezicht richt zich op de naleving van de drie beleidsregels en op een beheerste en integere bedrijfsvoering. Voor de beoordeling hanteert de Aw een vierpuntsschaal: voldoende, verbetering aanbevolen, verbetering vereist en onvoldoende.
- De Aw concludeert dat WSW in 2022 aan alle drie de beleidsregels heeft voldaan en dat er sprake is van een integere bedrijfsvoering. Hier staat tegenover dat de Aw de kwalificatie ‘verbetering vereist’ aan het onderdeel beheerste bedrijfsvoering heeft gegeven. De Aw concludeert dat WSW bij het aanhouden van middelen bij de bewaarder niet heeft voldaan aan de ratingvereisten van het beleggingsstatuut dat in 2023 is herzien en goedgekeurd door de deelnemersraad en achtervang. Vanwege de overtreding van het beleggingsstatuut heeft de Aw WSW een brief gestuurd waarin drie acties van WSW worden vereist. Deze acties zijn inmiddels afgerond.
- In een reactie op de uitkomsten geeft u aan tevreden te zijn dat het rapport Toezicht WSW 2023 bevestigt dat WSW in 2023 aan alle drie de beleidsregels heeft voldaan en dat er sprake is van een integere bedrijfsvoering. U geeft aan het begrijpelijk te vinden dat de Aw opnieuw de kwalificatie `verbetering vereist` aan het onderdeel beheerste bedrijfsvoering heeft gegeven. Naar aanleiding van gesprekken met WSW en de acties die WSW heeft uitgevoerd geeft u aan er vertrouwen in te hebben dat WSW in de toekomst eerder de achtervang zal betrekken.
- De Kamerbrief gaat over het toezicht dat de Aw houdt op WSW en het borgstelsel. AW toetst primair op het beheersen van de financiële risico’s voor de achtervang (Rijk en gemeenten). De conclusie is dat op dit punt WSW en het borgstelsel over het geheel goed functioneren. Het borgstelsel is

randvoorwaardelijk voor het goed functioneren van het corporatiestelsel. Het rapport geeft geen antwoord op de vraag of uiteindelijk de woningcorporaties de ruimte binnen het stelsel ook voldoende benutten en of er binnen het stelsel dingen de maatschappelijke opgave in de weg staan.

Toelichting

Algemeen

- WSW borgt leningen van woningcorporaties. Daarmee garandeert het voor financiers van die leningen de betaling van rente en aflossing. Het Rijk en gemeenten zijn 'achtervangers' door borg te staan voor WSW. Daardoor is het risico voor financiers beperkt en kunnen woningcorporaties zich tegen gunstige voorwaarden financieren op de kapitaalmarkt.
- De Aw houdt toezicht op WSW, op basis van open normen, om de financiële risico's van het borgingsstelsel voor de Staat te beheersen. De Aw stelt jaarlijks een toezichtrapport. Het rapport zal worden gepubliceerd op de website van de Aw en tegelijkertijd aan de Kamer worden aangeboden met daarbij een reactie van VRO. Het toezicht richt zich op de naleving van de drie beleidsregels en op een beheerste en integere bedrijfsvoering. Voor de beoordeling hanteert de Aw een vierpuntsschaal: voldoende, verbetering aanbevolen, verbetering vereist en onvoldoende.

Beleidsregels en beheerste en integere bedrijfsvoering

- De Aw concludeert dat WSW in 2022 aan alle drie de beleidsregels heeft voldaan en dat er sprake is van een integere bedrijfsvoering.
- Onder beheerste bedrijfsvoering wordt verstaan de inrichting en de kwaliteit van de uitvoerende processen, de inrichting en de kwaliteit van de administratieve en interne organisatie en de inrichting en kwaliteit van de informatievoorziening en de communicatie. De Aw heeft WSW voor het onderdeel beheerste bedrijfsvoering de score 'verbetering vereist' gegeven. De Aw heeft zes bevindingen gesignaleerd voor het onderdeel beheerste bedrijfsvoering. Eén van deze bevindingen is als `onvoldoende` gekwalificeerd.
    - De Aw concludeert dat WSW bij het aanhouden van middelen bij de bewaarder niet heeft voldaan aan de ratingvereisten van het beleggingsstatuut dat in 2023 is herzien en goedgekeurd door de deelnemersraad en achtervang. Ook had WSW bij een eerdere overtreding van het beleggingsstatuut toegezegd om bij twijfel in overleg te treden; dit is niet gebeurd. WSW is in 2024 een informele interventie opgelegd voor deze overtreding. Een informele interventie is het aanspreken of (schriftelijk) informeren van het bestuur naar aanleiding van een inspectie. Vanwege de overtreding van het beleggingsstatuut heeft de Aw WSW een brief gestuurd waarin drie acties van WSW worden vereist. Deze acties zijn inmiddels afgerond.

Reactie WSW

- WSW geeft aan het te waarderen dat de Aw aangeeft dat WSW een professionele organisatie is met veel ervaring en kennis, die zorgvuldig opereert in een complexe omgeving. Ten aanzien van de aanbevelingen geeft WSW aan dat deze worden opgevolgd. Ten aanzien van de beheerste bedrijfsvoering inzake de overtreding van het beleggingsstatuut geeft WSW aan dat sprake was van een interpretatieverschil tussen WSW en de toezichthouder. Desalniettemin heeft WSW besloten het beleggingsstatuut aan

te passen en zal WSW de gevraagde acties oppakken. Daarnaast geeft WSW aan er nog alerter op te zijn om proactief informatie te delen wanneer zij inschat dat die informatie van meerwaarde is voor de achtervang, de RVC en de Deelnemersraad.

Reactie MVRO

- U geeft aan tevreden te zijn dat het rapport Toezicht WSW 2023 bevestigt dat WSW in 2023 aan alle drie de beleidsregels heeft voldaan en dat er sprake is van een integere bedrijfsvoering. Dit is in lijn met het Rapport Toezicht WSW 2022. Daarnaast geeft u aan blij te zijn met de positieve woorden van de Aw over WSW. Dit onderstreept uw vertrouwen in de robuustheid en veerkracht van ons borgstelsel. Op basis hiervan kunnen corporaties in de komende jaren op een verantwoorde wijze bijdragen aan belangrijke maatschappelijke opgaven, zoals sociale woningbouw, verduurzaming en leefbaarheid.
- U geeft aan het begrijpelijk te vinden dat de Aw opnieuw de kwalificatie `verbetering vereist` aan het onderdeel beheerste bedrijfsvoering heeft gegeven. Naar aanleiding van gesprekken met WSW en de acties die WSW heeft uitgevoerd geeft u aan er vertrouwen in te hebben dat WSW in de toekomst eerder de achtervang zal betrekken. Ook geeft u aan het te waarderen dat WSW aangeeft alerter te zijn om proactief informatie te delen wanneer zij inschat dat die informatie van meerwaarde is voor de achtervang, de RVC en de Deelnemersraad.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief Toezichtrapport WSW 2023	
2	Toezichtrapport WSW 2023	